

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Hízi-rok szorosítás.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, VIII., Bródy Sándor-u. 5-7. Telefon: 338-330, 339-330

B 1. kiadás 1951 október 14. 7 óra -- perc

125-ről 212 százalékra emelkedett Földi Endre dudarivájér brigádjának teljesítménye a november 7.-iki versenyszakasban

i vid Szil/PV/PE Ie 4, 4

A dudari bányászok is újabb eredményekkel akarják megünnepelni a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulóját. Vállalták, hogy november 7.-e tiszteletére évi tervükön felül 6600 tonna szén termelnek népgazdaságunknak.

Az új versenyszakas kezdeti sikereit a gépi munka fejlődése is elősegíti. A biztató eredményű kísérleti robbantások után már három csapat munkahelyén vezették be a Kóta-féle millszekundós robbantást. Ez megkészszerzte a szénben való előrehaladás sebességét. Kézi jóvesztésre már csak a szénfal egyengetésénél van szükség.

Az új módszer ilyen előyei hatalmasan megnövelték a vele dolgozó 1.-es, 10.-es és 13.-as csapat termelékenységét. Legeredményesebb Földi Endre vájér háromtagú brigádja alkalmazza ezt a fejlett robbantási technikát. A brigád azelőtt 125 százalékra teljesítette tervét, a Kóta-féle robbantás bevezetése óta pedig már 212 százalékos átlagteljesítményt ért el.

A november 7.-i versenyben a munkahelyek 80 százaléka bevezetik az új robbantási eljárást. December végéig a munkahelyek 80 százaléka ciklusosan szervezik meg a munkát. A munka fejlettebb szervezéséhez, a napi tervteljesítés szüntelen emeléséhez elsősorban arra lesz szükség, hogy az új szervezést és technikát egyre több dolgozó sajátítsa el. Rechner Ferenc vájér állandóan foglalkozik a száz százalékon alul teljesítő bányászokkal, Göndöcs Mihály sztahanovista lőmester pedig a Kóta-féle eljárásra oktatja munkatársait.

A közeljövőben három vetített képes előadást és megbeszélést rendeznek a ciklusos munka szervezés általános és helyi kérdéseiről.

MTI/

Zsombó község is csatlakozott Murony kezdeményezéséhez

B vid U/PE K8 Ie 3, 3

Csongrád-megyében Zsombó község dolgozó parasztjai is csatlakoztak a muronyiak november 7. tiszteletére indított mozgalomhoz. Tudják, hogy minden mássa beadott termény országunkat erősíti és csapást mér a háborúauszító imperialistákra. A zsombóiak vállalják, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére október 31.-ig kenyér- és takarmánygabona beadási tervüket 150 százalékra, tojásbeadási tervüket 100 százalékra, kukoricabegyűjtési tervüket 120 százalékra, szénbeadásukat 220 százalékra teljesítik. Hajdu-Bihar-megyei Sáránd község dolgozó parasztjai azon igyekeznek, hogy november 7.-re tett vállalásukat becsülettel teljesítsék. Kenyér-gabona beadásukat eddig 102 százalékra teljesítették és biztosak benne, hogy november 7.-ig túlhaladják a vállalt 110 százalékot. MTI/TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1951. október 14. 7 óra 10 perc

Latáridő-rövidítésekkel, anyagtakarékosással készülnek november 7. megünneplésére a gépjármű-közlekedési dolgozók

i TA/Jné/PE KÖM Tom Ie 1. 3

A gépjárműközlekedési üzemek dolgozói; autójavitók, autóbussz főműhelyek, teherautófuvarozási vállalatok munkásai, mérnökei lelkes hangú levelekben tettek kötelezettségvállalást Rékosi Mátyásnak, hogy november 7. tiszteletére

lerövidítik idei évi tervük határidejét, fokozzák az anyagtakarékoságot és a minőségi munkát.

Az I. számú Autójavitó Vállalat tervét december 20.-ra fejezi be. Itt az üzemlakatosok november 7.-ig már jövő évi májusi tervüket akarják befejezni. A vállalat műszaki értelmisége megfogadta, hogy olyan módszert dolgoz ki, amellyel az eddig selejtnek minősített alkatrészeket fel tudják használni az autójavításoknál és ezzel népgazdaságunknak már az idei év végéig kétszáz ezer forintot takarítanak meg.

A II. számú Autójavitó Vállalat dolgozói november 7.-ig tervben felül 16 gépkocsi nagyjavítását végzik el. A Sallai Imre Autóbussz Főműhely dolgozói az idei évre tervezett autóbusszjavításokat december 21.-re befejezik. A főműhely dolgozói közül Zennel János sztahanovista hegesztő vállalta, hogy november 7.-re már jövő évi augusztus 1.-i tervét teljesíti. Szűcs László sztahanovista esztendő végéig november 7.-re jövő évi tervének első negyedét teljesíti; jelenleg február 6.-nál tart tervében.

A Pécsi Teherautófuvarozási Vállalat dolgozói a kocsifordulók gyorsításával, potkocsik beállításával, a teherautók terhelésének növelésével segítik elő a komló bányászváros építkezéseit, a mészési bányászhatározat tétő alá segítését, a környék műútjának építését, a tisztes- és állami gazdaságok anyagszállítását és a terményszállításokat Baranya- és Tolna-megye területén. Vállalták, hogy tervben felül négy millió értékű szállítást teljesítenek.

Az egri teherautófuvarozók 1600 kilométeres úton megtakarított üzemanyaggal közlekednek majd. A kaposvári teherautófuvarozók kocsijai tíz napig járják majd az utakat megtakarított benzinnel. A győri teherautófuvarozók a Gazda-mozgálmű keretében hetven ezer forint megtakarítására tettek vállalást az év végéig. A IV. számú Budapesti Teherautófuvarozási Vállalat műszaki osztályának dolgozói a kocsifordulók gyorsítása érdekében vállalták, hogy november 7.-ig a futójavitások idejét a jelenlegi hat órától hat órára csökkentik. A vállalat gépkocsivezetői tízezer liter gázolaj megtakarítását vállalták. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3 kiadás 1951. október 14. 7 óra 15 perc

Az őszi munkák hírei

8 vid Sz1/PE/PE K8 Ie 3, 3

A tündérmajori "Megértés" termelőcsoport tagjai vállalták, hogy október 10.-re minden szem vetőmag a földben lesz. A rozs vetését szeptember 20.-ra befejezték, majd közvetlenül utána, október 9.-re a búzáét is, így felajánlásukat teljesítették. A csoport tagjai az élenjáró szovjet mezőgazdaság tapasztalati módszerei alapján a cukorrépa betakarításánál a munka megkönnyítésére kormány nélküli ekét alkalmazták.

x x x

A Somogy-megyei Kutas község az őszi munkák minél gyorsabb és jobb elvégzésére párosversenyre hívta Belég községet. A kutasiak, hogy győztesen kerüljenek ki a versenyből, Nagy József tanácselnök vezetésével előre gondoskodtak a betakarítási munkák zavartalan elvégzéséről. A jól szervezett munka eredményeképpen a buza és a rozs nagy része már a földben van, teljes egészében elvetették az őszi árpt és az őszi takarmánykeveréket is. Ehhez az eredményhez hozzájárult a gépállomás jó munkája is. Kutas község dolgozó parasztjai vetésterületük kétharmad részét traktorral szántatták fel. /MTI/

Biróság elé kerülnek a feketevágók, feketézők, spekulánsok

8 vid Bb/PE Ie 2, 2 K8

A Tolna-megyei bíróság Kutasi Karola budapesti lakos feketevágási bűnügyét tárgyalta. Kutasi Karola Döbröközön vásárolt egy borjút, Müller István segítségével feketén levágta, hogy azt Budapestre szállítva elfeketézhesse. A Tolna-megyei bíróság felelősségi büntető tanácsa Kutasi Karolát másfél évi börtönre és ezer forint pénzbüntetésre, Müller Istvánt, mint bűntársat, hat hónapi börtönre és kétezer forint pénzbüntetésre ítélte.

Szinger Mátyás paksi hentessegédet szarvasmarha feketevágásért egy évi börtönre ítélte a bíróság. Két bűntársát, akik a szarvasmarha levágásánál segédkeztek; Szinger Emriket és Pálfi Mihályt három-három hónapi börtönre ítélte.

Fehér Dávid ostffyasszonyfal kulák ellen azért indult eljárás, mert nagy mennyiségű lisztet és árpt akart feketén eladni. Nemcsak feketéznek, szabotálnak is a kulákok. Mindent elkövetnek, hogy a dolgozók ellátását megnehezítsék. Pásti József rumi, Bicsák Pálné és Balogh Imre velemeri kulákok a tejbeszolgáltatást szabotálták. Az eljárás megindult ellenük. /MTI/

M E I B E L F Ö L D I H I R E K

B - 4. kiadás

1951. október 14.

13 óra 35 perc

Időjárás jelentés

& Mh/Mk 1e

A Meteorológiai Intézet jelenti október 14.-én,
vasárnap délben 12 óra r:

Száraz hűvös idő

Közép- és Kelet-Európát változatlanul hideg sarkvidéki eredetű levegő borítja. Az itt kialakult lezárt légáramlás csendes, derült idővel tetemes nappali felmelegedést és erős éjszakai lehülést tesz lehetővé. Franciaországot és Angliát ezzel szemben egybe tengeri levegő árasztotta el, és az Alpok nyugati lejtőin esik az eső.

Hazánkban szombaton a déli megyékben felhőátvonulás, az ország többi területei felett jobbára derült idő volt. Esőt sehonnan sem jelentettek. A hőmérséklet nap közben általában 14-17 fokra emelkedett, vasárnap reggelre a Dunántulon, keleten 0-minusz 1, Miskolcon és Nyíregyházán minusz 3 fokra hült le a levegő. A talajközeli rétegben országsszerte minusz 2-minusz 7 fokra mértek.

Ø 0 - plusz 4

Budapestben szombaton a hőmérséklet napi középértéke 2.5 fokkal alacsonyabb, a légnyoás napi középértéke 8.1 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapestben vasárnap 12 óra r a hőmérséklet 11 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyoás 774 mm, alig változik.

Várható időjárás hétfőn estig: Kisebb felhőátvonulások, száraz idő, mérsékelt keleti, délkeleti szél, hajnali fagyok, a nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére reggel plusz 1-minusz 2, délben 12-15 fok között. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás

1951. október 14.

13 óra 40 perc

A Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciájának

m/vi/uk Gp Ni

második napi tanácskozását Gábor Miklós nyitotta meg. A tanácskozáson megjelenték Révai József népművelési miniszter és Horváth Márton, az "DP Politikai Bizottságának" tagjai, Jánosi Ferenc, a népművelési miniszter első helyettese, Erdei Sándor népművelési miniszterhelyettes, valamint a konferencia külföldi vendégei. A második nap referátumát Ladányi Ferenc, a Magyar Népköztársaság Erdemes Művészeti Bizottsága tartotta a színházi alkotó munka kérdéseiről.

Visszapillantást vetett a magyar színházzal kapcsolatára és megállapította, hogy annak eseményei töretlenül folytatódhatnak mai eszményeinkben.

- A hatalom kérdésének előlta: a fordulat éve után - mondotta - Partunk segítségével a színházak államosítása teremtett meg az elfeltételét annak, hogy a szovjet példa: a szocialista-realista színdarab döntő hangot kapjon színpadjainken.

- Az az elmélyültség, amelyet a szocialista-realista szovjet darabok kívánnak meg a színházról alkotó munkája során, a színvonalat adtak klasszikus szerepeket játszó színészeinknek is. Major Gizi az "Ármány és szerelemben", Rátkai Márton a "Jövedelmező állás"-ban és a "Főváros"-ban eddig ismeretlen csúcokra emelték művészetüket. Pudovkin elvtárs úgy értékelte Rátkai Revizor-beli alakítását, hogy ő szerte a világban már huszonnégy Revizor-előadást látott, de Rátkai polgármestere a legjobb volt valamennyi között. Major Tamás III. Richárdja, Ungvári Baszáló Alaviva grófja és Biberachja, Szörényi Éva Melindája, Tőkés Anna Lady Machbeth-je, ezekből a realista forrásokból merítik lenyűgöző erejüket.

- A szovjet példa nyomán új színt kaptak haladó hegyművészeink is. Az eszmélet tartalom kifejezésére való törekvés segítette nekünk megalkotnom Liliomfit, mint a múltban volt. Nyilván ez segítette Tompa Sándort az "Uri-muriban" emlékeztetés Csörgő Csulijához és segítette Tolnai Klárit gyönyörű alakításához a "Rokonokban".

A szovjet darabokban rejülő lehetőségek nérföldes léptekkel vitték előre a vidéki színházak ügyét is.

- Mindezeket összevéve nyugodt lélekkel és bizalommal állapíthatjuk meg, hogy a felzárkózás óta napjainkig tekintélyes eredményeink vannak.

- De az eredmények nem kápráztathatnak el bennünket. Ha a színházi alkotómunka szempontjából nézve többet vizsgáljuk a dolgokat, azt kell megállapítanunk, hogy színházunk színdarabainak nagy része nem fejlődött úgy az elmúlt hat év alatt, mint ahogy a nagy erők mellett mindenki számára lehetséges lett volna.

Hangsúlyozta, hogy művészeink ma alkotómunkájukban még mindig csak a naturalista eszközökkel igyekeznek zöldre vergődni, /folyt.év.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1951. október 14.

14 óra 30 perc

/A Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája... I. folyt./
6 Mk 6p 11

ha a színpadon, filmen, vagy a rádióban még ma is csak osovégnek és szürkíteni, akkor keptelenek hivatásuk magaslatára emelkedni.

Felvetette, hogy kiváló művészeink tollából alig-alig jelenik meg irás a színházi alkotó munkáról, a nagy művészi munkájáról. Ennek oka az, hogy művészeink javarésze még ma is csak ösztönösen végzi munkáját. Ha a színház ösztönösen végzi munkáját, hajlamos a könnyű megoldásokra. Márpedig a szocialista-realista színházzal kizárja ezeket a lehetőségeket. Minden szerep megalkotása elméleti. Két dologra van itt szükség. Az egyik: az élet igaz ismerete, amely alkotó munkánkat gazdaggá, színessé és sokrétűvé teremkenyíti.

A másik: a szakmai elmélet ismerete, Sztaniszlavszkij művészetének ismerete, amelyet ha helyesen alkalmazunk a gyakorlatban, nem tévedhetünk.

Vegyük először az élet igazi ismeretének kérdéseit.

Hogyan éri el magasztos célkitűzéseit a színháték és ezen belül a színházi alkotó munka? Olyanformán, hogy a legnagyobb odaadással, harcosszenvedélyességgel, partszerűen áll ki a darab eszmei mondanivalója mellett s ezt az eszmei mondanivalót élményszerűen, maradandó módon tudatosítja hallgatóiban.

Mi is tulajdonképpen az eszmei mondanivaló? A tudatos író, aki életezenek tartja a maga számára a művészetek igaz hivatásának követését, mielőtt megalkotja művét, előbb eldönti magában, hogy milyen szándékkal írja meg azt. A valóságos élet jelenségei, eseményei közül kiválaszt egyet s e köré építi fel műve egész életét. Darabjában, forgatókönyvében, vagy rádiójátékában megmutatja a valóságos életet, a haladó és reakciós erők harcát s a tanulság, amit ezekből levon, képviseli az eszmei mondanivalót.

Az eszmei mondanivaló az élet igazságát képviseli a színpadon, a filmen és rádióban egyaránt. Ha a színész alkotómunkájában méltóképpen akarja szolgálni az eszmei mondanivalót, amelynek tartalma az élet igazsága, akkor feltétlenül ismernie kell az életet. Ahhoz, hogy elbolydítan, átélten átasson, hatalmas élményanyagra van szüksége. Ehhez segítik őt az emlékek, a könyvek, a művészetek, a tudományok, de különösképpen maga a valóságos élet, az emberekkel való szüntelen érintkezés.

Ha a színész az akar lenni, amit ma a művésztől kívánunk, akkor tartalmas, szép, érdekes, változatos, izgalmak és ihletett életet kell élnie. De nem elegendő pusztán megfigyelnünk, ma is kell értenünk a megfigyelt jelenségeket. El kell jutnunk a közölköztünk rajló események igaz értelméhez. Az a színész, aki a körülötte zajló életet kíváncsisággal figyeli meg,

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás

1951. október 14.

13 óra 45 perc

1/4 Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája...2.folyt.

§ Mk Gp Ni

de nem kutatja azok mélyebb okait - soha nem lehet alkotó művész.

Mi különbözteti meg az igazi művészt a nyárspolgártól, amikor az élettel ismerkedik, amikor a világ jelenségeit és eseményeit figyeli, amikor az embert tanulmányozza? Az, hogy hazánk politikai és művészi felszabadulása után, ma olyan világszemlélet birtokosa lehet, amely az igazságot tárja fel előtte megfigyeléseiben éppúgy, mint gondolkodásában. Ez a világszemlélet a marx-lenini ideológia.

Hiába szemlélné a színhész a világ jelenségeit és eseményeit, tanulmányozná a társadalmi megnyilatkozások szövevényét, a tudományos ideológia birtoklása nélkül képtelen lenne azok mélyére hatolni, megérteni azokat. És így nem érti meg igaz valóságában az embert sem, akit pedig ábrázolni akar. Benyomásai és élményei hamisak és torzok lesznek. Márpedig a színhési alkotó munkában felhasználott hamis és torz élmények csakis torz szülöttet hozhatnak világra.

Színhészeink nem tettek meg mindent ideológiai és szakmai ismereteik elmélyítésére. Az ideológiai felkészületlenség, továbbá az új élmények és az új emberek ismeretének hiánya okozta szerintem azt, hogy színhészeink oly sokáig nem tudták, mit kezdjen az úgynevezett pozitív hősökkel és ma is csak kevesen tudnak. Az új ember megalkotásához régi élményanyagot használtak fel, ilyen próbálkozás mellett a figura már nem lehet hiteles.

Ladányi Ferenc elután arról a segítségről szólt, amelyet a Magyarországon járt kiváló szovjet művészek nyújtottak számára. Majd így folytatta:

A szovjet emberek színpadi ábrázolás hoz segítséget nyújt színhészeinknek a szovjet film is. Ha vésznem is - mondotta - ha két dimenziós határok között is, a rendezői és színhési alkotó munkának olyan példáit láthatunk, amelyekből rengeteget tanulhatunk. Vagyunk például a "Nagy hazafi" című filmet. Ez is szovjet filmnek volt olyan elemektől határu sikere művészeink között, mint annak, akik látás, a elragadtatás, a felfokozott lelkesedés hangján beszéltek róla napokig. De az oroszai megnyilatkozásokon túl, csak olvátve vettem észre művészeink között azt, hogy a filmalkotásból ártalmuk is elraktározott valamit. Pedig ez a film kincseshányója mindazoknak a problémáknak, amelyek bennünket ma a színhési alkotómunkával kapcsolatban foglalkoztatnak. Szerintem apró jelekre kellene vágni ezt a filmet és tisztán oktató célzattal huszszor, harmincszor levetíteni egymásután egymás után megörögződött bennünk a legfinomabb kis játék, a művészek lelki életének világos kifejezési formákban megnyilvánuló, leg-erősebb reakciója is, megvitatni a látottakat. Ez a filmalkotás leg-messzebbmenő módon példázta azt, /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1951. október 14.

15 óra 45 perc

1/a Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája...2.folyt.
5 Mk Gp Ni

de nem kutatja azok mélyebb okait - soha nem lehet alkotó művész.

Mi különbözteti meg az igazi művészt a nyárspolgártól, amikor az élettel ismerkedik, amikor a világ jelenségeit és eseményeit figyeli, amikor az embert tanulmányozza? Az, hogy miután politikai és társadalmi felszabadulása után, mi olyan világszemlélet birtokosa lehet, amely az igazságot tárja fel előtte megfigyeléseiben éppúgy, mint gondolkodásában. Ez a világszemlélet a marx-lenini ideológia.

Hiába szemlélné a színész a világ jelenségeit és eseményeit, tanulmányozná a társadalmi megnyilatkozások szövevényét, a tudományos ideológia birtoklása nélkül képtelen lenne azok mélyére hatolni, megérteni azokat. És így nem érti meg igaz valóságban az embert sem, akit pedig ábrázolni akar. Benyomásai és élményei hamisak és torzok lesznek. Márpedig a színészi alkotó munkában felhasználott hamis és torz élmények csak is torzszülöttet hozhatnak világra.

Színészeink nem tették meg mindent ideológiai és szakmai ismereteik elmélyítésére. Az ideológiai felkészületlenség, továbbá az új élmények és az új emberek ismeretének hiánya okozta szerintem azt, hogy színészeink oly sokig nem tudták, mit kezdeni az úgynevezett pozitív hősökkel és ma is csak kevesen tudnak. Az új ember megalkotásához régi élményanyagot használtak fel, ilyen próbálkozás mellett a figura már nem lehet hiteles.

Ladányi Ferenc elután arról a segítségéről szólt, amelyet a Magyarországon járt kiváló szovjet művészek nyújtottak számára. Majd így folytatta:

A szovjet emberek színpadi ábrázolásához segítséget nyújt színészetünknek a szovjet film is. Ha vázsnon is - mondotta - ha két dimenziós határok között is, a rendezői és színészi alkotó munkának olyan példáit láthatjuk, amelyek rengeteget tanulhatunk. Vegyük például a "Nagy hazafi" című filmet. Kevesen szovjet filmnek volt olyan elemektől hitású sikere művészeink között, mint ennek, akik látvány, a drámatétel, a felfokozott lelkesültség hangján beszéltek róla napokig. De az érzelmi megnyilatkozásokon túl, csak elváltva vetted észre művészeink között azt, hogy a filmalkotásból értelmük is elraktározott valamit. Pedig ez a film kincseshányója mindazoknak a problémáknak, amelyek bennünket ma a színészi alkotómunkával kapcsolatban foglalkoztatnak. Szerintem apró jelenségekre kellene vágni ezt a filmet és tisztán oktató céllal huszszor, harmincszor levetíteni egyháztól és miután megrögződött bennünk a legfinomabb kis játék, a művészek lelki életének világos kifejezési formákban megnyilvánuló, leg-erősebb részlete is, megvitatni a látottakat. Ez a filmalkotás leg-
messzebbre menő módon példásan azt, /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás

1951. október 14.

13 óra 45 perc

1/4 Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája...2.folyt.

5 Mk Gp Ni

de nem kutatja azok mélyebb okait - soha nem lehet alkotó művész.

Mi különbözteti meg az igazi művészt a nyárspolgártól, amikor az élettel ismerkedik, amikor a világ jelenségeit és eseményeit figyeli, amikor az embert tanulmányozza? Az, hogy hazánk politikai és ivási felszabadulása után, ma olyan világszemlélet birtokosa lehet, amely az igazságot tárja fel előtte megfigyeléseiben éppúgy, mint gondolkodásában. Ez a világszemlélet a marxi-lenini ideológia.

Hiába szemlélné a színész a világ jelenségeit és eseményeit, tanulmányozná a társadalmi megnyilatkozások szövevényét, a tudományos ideológia birtoklása nélkül képtelen lenne azok mélyére hatolni, megérteni azokat. És így nem érti meg igaz valóságában az embert sem, akit pedig ábrázolni akar. Benyomási és élményei hamisak és torzok lesznek. Márpedig a színészi alkotó munkában felhasznált hamis és torz élmények csakis torzszülöttet hozhatnak világra.

Színészeink nem tettek meg mindent ideológiai és szakmai ismereteik elmélyítésére. Az ideológiai felkészületlenség, továbbá az új élmények és az új emberek ismeretének hiánya okozta szerintem azt, hogy színészeink oly sokig nem tudtak, mit kezdenni az úgynevezett pozitív hősökkel és ma is csak kevesen tudnak. Az új ember megalkotásához régi élményanyagot használtak fel, ilyen próbálkozás mellett a figura már nem lehet hiteles.

Ladányi Ferenc elután arról a segítségről szólt, amelyet a Magyarországon járt kiváló szovjet művészek nyújtottak számára. Majd így folytatta:

A szovjet emberek színpadi ábrázolásához segítséget nyújt színészetünknek a szovjet film is. Ha vászon is - mondotta - ha két dimenziós határok között is, a rendezői és színészi alkotó munkának olyan példáit láthatunk, amelyekből rengeteget tanulhatunk. Vagyunk például a "Nagy hazafi" című filmet. Tavaly szovjet filmnek volt olyan elemektől is határu sikere művészeink között, mint annak, akik látvány, a drámatétel, a felfokozott lelkesedés hangján beszéltek róla napokig. De az oroszai megnyilatkozásokon túl, csak elváltva vettem észre művészeink között azt, hogy a filmalkotástól ártalmuk is elraktározott valamit. Pedig ez a film kincseshányója mindazoknak a problémáknak, amelyek bennünket ma a színészi alkotómunkával kapcsolatban foglalkoztatnak. Szerintem apró jelenségekre kellene vágni ezt a filmet és tisztán oktató célzattal huszszor, harmincszor levetíteni egymásután s miután megrögzödött bennünk a legfinomabb kis játék, a művészek lelki életének más-kifejezési formákban megnyilvánuló, leg-erősebb reakciója is, megvitetni a látottakat. Ez a filmalkotás leg-messzebbreható módon példásan azt, /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 8. kiadás

1951. október 14.

16 óra 45 perc

/// Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája...3.folyt./

Mk Gp N1

hogyan az előadás egészének és ezen belül az egyes alakításoknak hogyan kell szolgálniuk az eszméi mondanivalót.

Ezek után rátért, hogy a szakmai elmélet ismerete: Sztaniszlavszkij rendszerének ismerete, hogyan mélyítheti el még jobban a színészi alkotó munka tudatosságát. *Arra,*

Sztaniszlavszkij hisz a színházi művészet igaz hivatásában. Szerinte a jól megírt szöveg nem királyi fordulatokban bővelkedő szórakoztató történet, hanem a valóságos életből merített, reális esemény, a színház művészete pedig nem ötletesen kidolgozott figurák meglevelezése, hanem "élet a színpadon". Sztaniszlavszkij ezt kívánja a színésztől és ezért dolgozta ki elméletét, hogy a színész megvalósíthassa művészetének ezt a magasabb célját.

Sztaniszlavszkij tudta azt, hogy a valóságot törvényszerűségek irányítják. Tudta, hogy ezek a törvényszerűségek megismerhetők. Elméletének alapja az a törekvés, hogy behatoljon ezekbe a valóságot irányító törvényszerűségekbe, azok lényegébe, megismerje azokat, rendelkezzen velük és rájuk támaszkodva, az valóságot, a színházi sajátságos eszközeivel, újra alossa a színpadon. Nem másolja, nem fénképezi, nem külsőségeit ábrázolja, hanem újra alkotja. Szerinte minden színpadi esemény színházi alkotásban a belső lényeg a fontos.

Hogyan akarja elérni azt, hogy a színész játéka a belső lényegre épülő, valóságos élet legyen a színpadon? Ugy, hogy amikor a színészi játék természetét kutatja, azt figyelni meg, hogy milyen az ember viselkedésének természete a valóságos életben. Nem a színházba megy, hogy a színész alkotó munkáját elemezhesse, hanem kimegy a valóságos életbe és megfigyeli az embert. Megfigyeli minden életmegnyilvánulást, hétköznapi életnek egész viselkedését.

A valóságban az ember viselkedésének alkotóelemei: az érzés, gondolat, mozgás és beszéd összefüggő egysége. A valóságos életben az ember viselkedéséből ennek a lánconak egyetlen eseme sem hiányzik. Ha az ember valóságos viselkedését akarjuk ábrázolni a színpadon, Sztaniszlavszkij szerint, a színész színpadi játékából sem szabad hiányoznia. Ez adja meg a játéknak az átélés mélységeit. R,

Az érzés nélküli játék hideg, külsőséges, gépies sablónná válik, ugyanígy a gondolkodás nélküli játéknál is a sablon egy újabb vál fájával állunk szemben. És a sablon elkerülhetetlenül jelentkezik minden alkalommal, valahányszor a színész játékból kimered az alkotó elemek egyike, amelyeknek összefüggő láncaolta megszabja az embernek a valóságos életben tanúsított viselkedését.

Látjuk azt, hogy az "emberi életábrázolásnak", a belső lényegen alapuló, átélte színházi alkotásnak egyik legvadabb kerékkötője a sablon. /fol-t. köv./

/A Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája...4. folt.,
§ Mk Cp Ft

Véleményem szerint a szocialista-realista színjátszásban való előrehaladásunknak egyik legfőbb akadálya az a sok sematikus jellegű játékmegoldás, amely a múlt polgári csökevényeként bennünk megmaradt s amelyet ösztönös beállítottságunk még nem tudott kellőképpen levetni. Sok színészünk van, aki a sablonnak, a patronnak egész tárházával rendelkezik. Ha megkap egy-egy szerepet, volt alakításainak tömegéből kiválaszt egy meglévőöt, kihúzza a megfelelő fiókot s kivesszi belőle a rész alakítást. Az ilyen színész játszhat sokszor hatásosan, de alapjában véve mindig csak kontár marad. Az ilyen színész arójáték, hang- és taglejtések segítségével csupán azokat a külsőséges vonásokat találja a nézők elé, amik az ember lelkiéletét állítólag kifejezik. Az ilyen előre elkészített gópiés fogások a kontár színész beidegzett szokásaivá válnak, elborítják a színész összes képességeit.

Majdnem mindig a sablon jelentkezik azoknak a színészeknek: a játékokban, akiket közös névvel úgy határozhatnánk meg, hogy az "önmutogatók". Mi az önmutogatás? A színész egy kicsit a "szép" emberek művésze. Vonatkozik ez a szépség a küllemre és bizonyos belső adottságokra is. Ezek a "szépségek" feltétlenül hatnak a nézők felé. De amikor a színész tudatosan, elvszerűen, a szerep lelki életétől függetlenül, csakis ezeket az adottságokat csillogtatja, akkor válik önmutogatóvá. Ilyen a helyzet azoknál a művészeknél, akik, ha negatívalakokat játszanak, azok jellembeli aljasságait, természetük piszkosságait, valami furcsa szeméremből nem hajlandók markánsan ábrázolni. Attól tartanak, hogy a figura ilyen jellemvonásait a közönség a művész jellemével azonosítja. Az ilyen színész játék közben furcsán kettőshasad. Játssza a figurát, de közben önmagát mutogatja, hogy igen, igen, a figura egy aljas gazember, de én, aki játszom, sokkal jobb vagyok. Ilyenkor az ítélés megszűnik s előttünk áll a színpadon a so hideg, so meleg ellenség.

A sablon legveszedelmesebb formája az illusztrálás. Azért a legveszedelmesebb, mert az ítélés szempontjából a legmegtűvesztőbb. Az illusztráló színész a próbák folyamán törekszik az ítélésre. De amikor elérte ezt a célját, kifinomult technikával megjegyzi magának az ítélés jellegzetes külső és belső vonásait és a próbák további folyamán és az előadáson is, gópiésen, érzelmi életének részvétele nélkül, csak ismétli azokat. Az ítélést csak illusztrálja. Nem pazarolja idegeit és lelkierejét. Az ilyen színész nem él, hanem játszik. A kontárkodás, az önmutogatás, az illusztrálás olyan sablonok, amelyek sajnálatos örökségként a múltból maradtak ránk. Fel akarunk hívni a figyelmet arra, hogy művészeinket egy újfajta sablon kialakulása fenyegeti.

/folt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B lo.kiadás

1951. október 14.

16 óra 05 perc

/A Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája...5.folyt.
6 Mk 6p Ni

Vannak művészeink, akik jól játszottak a pozitív hősöket és vannak, akik a negatívokban értek el sikereket. Színházvezetőink hajlamosak ezekben a szerepkörökben beskatulyázni őket. Így aztán ezennél a művészeknél lassan kialakulnak a pozitív, illetve negatív figurák, magatartás-, taglejtés- és hanghordozásbeli sablonjai. Különösen félelmetes jelenség ez a filmnél, ahol a szereposztásoknál kartotékából húzzák elő a pozitívokat éppugy, mint a negatívokat. Tanuljunk itt is a szovjet példából. Cserkasovot láttam, mint a jégmezők lovagját és mint a "Nagy Péter" cárevicsét. Láttam, mint Pelezsájev professzort és mint szegény parasztiút a "Cárcsin vésdél-nében". És mindegyikben nagyszerű volt.

A sablonos színházzás elleni harcunknak óriási kultur-politikai jelentősége van. Konferenciánkon ugyanolyan sulyal kell felvetnünk, ahogy néhány hónappal ezelőtt az írókongresszuson a szocializmus elleni harcot felvetettük. Révai elvtársnak ezzel kapcsolatban elhangzott majdnem minden megállapítása transzponálható a színházzás területére is.

A sablon elleni harcnak óriási jelentősége van a drámaírás és a színész viszonylatban is. Szerintem a sablonokkal dolgozó színész az, aki a legkönnyebben kimondja egy drámaíró munkájára, hogy nincs jól megírva. Különösen áll ez a szocialista-realista drámák megjelenése óta. A polgári színházzás idején kialakult patronok ráhuzhatatlanok megváltozott életünk új figuráira. A sablonokkal játszó színész teljes tanácstalanságban áll velük szemben, s mivel nincsenek meg az eszközei az elmélyülésre, hamarosan kimondja, hogy rossz az anyag.

Sztaniszlavszkij - folytatta - azt mondja: ahogy a színész játéka élet a színpadon, az ember valóságos életben tanúsított viselkedésének minden alkotóelemével együtt, azok minden törvényszerűségeivel, ugyanugy az előadás az objektív valóság törvényszerűségeinek megfelelően kifejlődő élő folyamat. A valóságos élet folyamatának dialektikáját Sztaniszlavszkij szerint meg kell találnunk az előadás viszonylatában is. A cselekmény fővonalának töretlenül és folyamatosan az eszmei mondanivaló felé kell haladnia. S a cselekmény fővonalán belül a cselekvések fővonalának is e cél felé kell törniük.

A cselekmény és cselekvés fővonalának tudatosítása még döntőbb jelentőségű a filmnél. Hiszen a figura életének folytonossága itt még jobban darabjaira hullik, mint a színpadon. A színpadon 3-4 óra alatt leperog ez az élet, a filmnél a felvételi technika gátló körülményei következtében hónapokig tart.

Leszögezhetjük tehát, hogy Sztaniszlavszkij elmélete harc a színész színpadi viselkedésének realista egységért és folyamatos-
ságáért. /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 10. kiadás

1951. október 14.

16 óra 05 perc

/A Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája... 5. folt.
§ Mk 6p Ni

Vannak művészeink, akik jól játszották a pozitív hősöket és vannak, akik a negatívokban értek el sikereket. Színházvezetőink hajlamosak ezekben a szerepkörökben beskatulyázni őket. Így aztán ezeknél a művészeknél lassan kialakulnak a pozitív, illetve negatív figurák, magatartás-, taglejtés- és hanghordozásbeli sablonjai. Különösen fölélményes jelenség ez a filmnél, ahol a szereposztásoknál kartotékból huzzák elő a pozitívokat éppúgy, mint a negatívokat. Tanuljunk itt is a szovjet példából. Cserkasovot láttam, mint a jégmezők lovagját és mint a "Nagy Péter" cárevicsót. Láttam, mint Pelezsájev professzort és mint szegény paraszti fiút a "Cáricin védőmőben". És mindegyikben nagyszerű volt.

A sablonos színjátszás elleni harcunknak óriási kulturális politikai jelentősége van. Konferenciánkon ugyanolyan sulygal kell felvetnünk, ahogy néhány hónappal ezelőtt az írókongresszuson a szematizmus elleni harcot felvetettük. Révai elvtársnak ezzel kapcsolatban elhangzott majdnem minden megállapítása transzponálható a színjátszás területére is.

A sablon elleni harcnak óriási jelentősége van a drámaíró és a színész viszonylatában is. Szerintem a sablonokkal dolgozó színész az, aki a legkönnyebben kimondja egy drámaíró munkájára, hogy nincs jól megírva. Különösen áll ez a szocialista-realista drámák megjelenése óta. A polgári színjátszás idején kialakult patronok ráhuzhatatlanok megváltozott életünk új figuráira. A sablonokkal játszó színész teljes tanácstalanságban áll velük szemben, s mivel nincs nek meg az eszközei az elmélyülésre, hamarosan kimondja, hogy rossz az anyag.

Sztaniszlavszkij - folytatta - azt mondja: ahogy a színész játéka élet a színpadon, az ember valóságos életben tanúsított viselkedésének minden alkotóelemével együtt, azok minden törvényszerűségeivel, ugyanúgy az előadás az objektív valóság törvényszerűségeinek megfelelően kifejlődő élő folyamat. A valóságos élet folyamatának dialektikáját Sztaniszlavszkij szerint meg kell találnunk az előadás viszonylatában is. A cselekmény fővonalának töretlenül és folyamatosan az eszmei mondanivaló felé kell haladnia. S a cselekmény fővonalán belül a cselekvések fővonalának is e cél felé kell törniük.

A cselekmény és cselekvés fővonalának tudatosítása még döntőbb jelentőségű a filmnél. Hiszen a figura életének folytonossága itt még jobban darabjaira hullik, mint a színpadon. A színpadon 3-4 óra alatt leperog ez az élet, a filmnél a felvételi technika gátló körülményei következtében hónapokig tart.

Leszögezhetjük tehát, hogy Sztaniszlavszkij elmélete harc a színész színpadi viselkedésének realista egységért és folyamatos-
ságáért. /folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 11. kiadás

1951. október 14.

16 óra 35 perc

/A Színház - és Filmművészeti Szövetség konferenciája...6.folyt.
/ M: Gp Ni

Harc az egész előadás realista egységéért és folyamatosságáért. Harc a valóban a színpadra való közvetlen újraalkotásáért. Harc az eszmei mondanivaló legnesszebbmódo tudatosításáért.

Mit ért ezalatt? Tudjuk azt, hogy a tudatos, helyesen gondolkodó és jószándó ember, aki kiismerte magát valamely társadalmi jelenség fejlődésének dialektikájában, az ilyen ember belső is avatkozhatik annak folyamatába. Mégpedig olyanformán, hogy a haladó és reakciós erők harcában segíti a haladó erőket és ilyen módon meggyorsítja azok vég-örvényes győzelmét.

Ennek értelmében Sztaniszlavszkij elméletének végső kicsengésésként beszél a színházi dolgozók "szuperfőfeladatáról".

Mi ez a "szuperfőfeladat"? Az egész színhátszervező együttesnek és minden egyes tagjának: színésznek, rendezőnek és színházvezetőnek általános ideológiai beállítottsága. A "szuperfőfeladat" tartalma: a népet szolgálni, természetesen segíteni őt eszményei megvalósításában. Ennek előfeltétele, hogy a színész a szocializmust építő ország igaz polgára legyen s a kommunista erkölcs élveit ne csak a színpadon hangoztassa, hanem alkalmazza a maga privát életében is. A színházi munkát ez kapcsolja össze közvetlenül az élettel, egész korunkkal.

Sztaniszlavszkij azt állította, hogy a színésznek nemcsak megértenie és tudnia kell a dolgokat, hanem gyakorlati tudásra van szüksége.

Színházkonferenciánk alapvető feladata csak az lehet, hogy tudatosítsa mindannyiunk gondolatvilágában a Sztaniszlavszkij rendszer nélkülözhetetlen fontosságát, mind elméleti, mind gyakorlati síkon. Művészetünkben, a mennyiségi munka sokasága mellett csakis így időzhettünk elő állandósult, maradandó minőségi változást.

Ezután a rendezők munkájával foglalkozott. Megállapította hogy rendezőink munkája nem elég tervszerű. Birálta azokat a rendezőket, akik diktatórikusan hajtják végre elképzeléseiket.

Majd így fejezte be: Kultúrforradalmunk része nemcsak az országépítésnek, hanem az egész világot átfogó békeharcnak is. Nem szabad megelégednünk azzal, hogy csak tolmácsoljuk, közvetítjük a békeharcos irodalmat a tömegek felőlről, versben, vagy színpadon, hanem igenis, ki kell vennünk részünket abból a harcból, amely ennek a tolmácsolásnak, közvetítésnek a minőségéért folyik. Kötelez bennünket erre népünk szeretete és Partunk támogatása.

/folyt.köv./

Csernyenko előadása az állattenyésztésről

Li/Jné/Mk Ie 5 5

Vaszilij Timofejevics Csernyenko, az odesszai terület mezőgazdasági igazgatóságának főzootechnikusa vasárnap délelőtt nagy jelentőségű előadást tartott a DEFOSZ székház dísztermében az állattenyésztéssel kapcsolatos kérdésekről.

Bevezetőben rámutatott, hogy fejlett mezőgazdaságról nem beszélhetünk nagytermelékenységű állattenyésztés nélkül. A Szovjetunióban különös figyelmet fordítanak az állattenyésztés fejlesztésére, az állatok termelékenységének fokozására, hogy a Szovjetunio lakosságát bőségesen elláthassák az állattenyésztésből származó termékekkel, a könnyűipart pedig ugyancsak állattenyésztésből származó nyersanyagokkal. A kolhozparasztok kiváló eredményeit sorolta fel ezután, amelyeket a háború utáni években értek el az állattenyésztés termelékenységének növelése terén. Az odesszai terület kolhozaiban például már 1948-ban elérték a háború előtti színvonalat. Ebben az évben a szarvasmarhaállomány a háború előttihez viszonyítva 78 százalékkal, a sertésállomány 79 százalékkal, a juhállomány 32 százalékkal magasabb az odesszai területen, mint a háború előtt, a baromfiállomány pedig ötszöröse már a háborúelőttinek.

A továbbiakban azokat az eljárásokat ismertette, amelyekkel a kolhozparasztok elérték a kiváló eredményeket. A szerződéses növény- és állattenyésztés, a jól megszervezett zootechnikai és állategészségügyi szolgálat mellett nagy szerepet játszott az állattenyésztés termelékenységének növekedésében a meddőség csökkenésének megszüntetése: 100 tehen évente általában 100 borjút ad, egy anyakocára pedig évente átlag 15-16 malac jut. Természetesen a legjobb kolhozok és szovhozok lényegesen túlszárnyalják ezt az átlagot. Az odesszai terület sok sertésgondozója évente 20, sőt 28 malacot is felnevel egy-egy kocá után.

"Az ilyen nagy évi tényleges szaporulatot - mondotta - jó takarmányozással, jó tartással és a nagy szaporaságú kocák céltudatos kiválasztásával, valamint az egy ivarzás alatt, meghatározott idejű megszakítással végzett kétszeri bugatással értük el. Az egy ivarzás alatti kétszeri bugatást azonban nemcsak a sertésekénél alkalmazzák már, hanem a tehenekénél és az anyajuhoknál is.

Az állatállomány növelését elősegítő módszereket ismertetése után a tejhozam növelését biztosító élenjáró módszerekről beszélt V. T. Csernyenko. A kolhozokban és a szovhozokban megfelelő mennyiségű víznyelés-takarmányokkal, zöldtakarmányokkal és jóminőségű szálas-takarmányokkal etetik a teheneket s ez az alapja a nagy tejhozamnak.

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 13. kiadás

1951. október 14.

21 óra 20 perc

/Csernyenko előadása.....1.folyt./ Li/Jné/Mk Ie

A tudomány és az élenjárók tapasztalatai azt mutatják, hogy elegendő mennyiségű vizenyős- és zöldtakarmány nélkül nagy tejhozamot még a "kor" sem lehet elérni, ha a tehenek elegendő abraktakarmányt kapnak. De a vizenyős takarmányok és a szálastakarmányok nemcsak a tejhozamot emelik, hanem a sertések gyorsabb hizlalását is elősegítik. Ha a hizlalás első időszakában megfelelő mennyiségű szálas- és vizenyőstakarmányt kapnak a sertések, akkor jobbak a hizlalás eredményei, mintha csak abraktakarmányt adnának a sertéseknek. Emellett a jobb, és gyorsabb hizlalást az is elősegíti, hogy hizlalás céljára keresztezett sertéseket tenyésztenek ki. A keresztezett sertéseket zsirsertések és hus-zsirsertések párosztatásából kapják. Csak az olyan fajtákat szaporítják, amelyek a legjobban értékesítik a takarmányt, vagyis a legjobban hiznak. A legjobb állatfajták kitenyésztésére sajátos tenyészszovhozokat és tenyésztelepeket létesítettek a Szovjetunióban. Az állatállomány minőségi javulását, a legjobb állatfajták gyors szaporítását mesterséges megtermékenyítéssel biztosítják. A mesterséges megtermékenyítés ugyanis lehetővé teszi a legértékesebb apaállatok maximális kihasználását. Természetes fedeztetéssel egy-egy apaállattal 50-70 tehenet lehet évente fedeztetni, mesterséges uton pedig legalább 250-300-at. Ez azonban csak az átlag. A rosztovi területen például az egyik élenjáró állattenyésztő mesterségesen 1500 tehenet termékenyített meg egy tenyészbikával.

Ezután elmondta, milyen gondosan biztosítják a Szovjetunióban az állatállomány takarmányszükségletét. Az állattenyésztés termelékenységének növelése céljából a kolhozokban és szovhozokban tavasszal, nyáron és ősszel az úgynevezett zöld futószalagot honosították meg, vagyis úgy választják ki a különböző érési idejű takarmánynövényeket, illetve azokat olyan időpontban vetik el, hogy kora tavasztól késő őszig bőséges mennyiségű zöldtakarmány álljon az állatállomány rendelkezésére. Emellett a legelők jó kihasználását szakaszos legeltetéssel biztosítják: a legelőt szakaszokra osztják és a különböző szakaszokat egymásután legeltetik le. Így a legelőt megóvják a letaposástól és a jószág állandóan friss fűvet legel. A nyári forróságban, különösen a teheneknél, elterjedt az éjjeli legeltetés.

Az állattenyésztésben végzett munka megkönnvítésére az állattenyésztő telepeken gépesítették a munkafolyamatokat a gépállások segítségével. Az állattenyésztő telepeken végzett munkát a termékek mennyisége és minősége alapján díjazák. A tej- és a gyapjúhozam, továbbá a felnevelt növendékek és a fedeztetések száma, stb. a díjazás alapja. A kiváló dolgozók nagy jutalmat kapnak. A jutalmat természetben kapják. A terven felül fejt tejmennyiség 20 százalékát kapják meg természetben jutalmul a fejők, a sertésgondozók pedig a terven felül felnevelt malacok egyötödét. /folyt.köv.

/Csernyenko előadása...2.folyt./ Li/Jnó/Mk Ia

Ha például egy sertésgondozó, aki lo kocát gondoz, minden koca után a tervnél hárommal több malacot nevelt fel, akkor a terven felüli 30 malac együttesét, tehát hat malacot kap jutalmul természetben. Az ilyen munkadíjazás növeli az állattenyésztés dolgozóinak érdekelt-ségét a terv teljesítésében s így nagyban hozzájárul az állattenyésztés fellendítéséhez. A szovjet kormány különböző kitüntetésekkel, érdemrendekkel, a "Szocialista Munka Hőse" címmel jutalmazza az állattenyésztés fejlesztése terén kitűnt kolhozparasztokat és szovhoz-munkásokat. Az állattenyésztési szakembereknek - a zootéchnikusoknak, az állatorvosoknak - pedig az érdemrendek mellett a "Közvértársaság érdemes zootéchnikusa", vagy "érdemes állatorvosa" címet adományozzák. Azok a kolhozok, amelyek nagy eredményeket érnek el az állattenyésztésben, a takarmányszükséglet biztosításában, jutalmul teher- és személygépkocsikat kapnak.

Ezután az állatorvosok és zootéchnikusok munkájának jelentőségét huzta alá.

- Ezek a szakemberek felelősek - hangsúlyozta - a kolhozok állattenyésztéséért. Ők dolgozzák ki járásonként az állattenyésztésben bevezetendő különböző rendszabályokat és közvetlenül is résztvesznek ezeknek a rendszabályoknak a végrehajtásában. A szakemberek, az állatorvosok és zootéchnikusok nem tanácsadók, hanem a helyes állattartási, takarmányozási, pároztatási, stb. munkák szervezői és irányítói, akik teljes egészében felelnek a kolhozok állatállományáért. A szakemberek útmutatásai a kolhozok számára kötelezőek.

Beszéde további részében magyarországitapasztalatairól számolt be Vaszilij Timofejevics Csernyenko. Előjében megállapította, hogy azokban a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban, amelyeket a küldöttség meglátogatott, a szarvasmarhaállomány elég jó, sőt egyes gazdaságokban kiváló. Ha a szarvasmarhaállomány sok tejet és jóminőségű húst adhat.

- Meg kell azonban mondanom - folytatta - hogy a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban még meglévő hiányosságok miatt a jó szarvasmarhaállomány nem nyújtja azt, amit nyújthatna. A leglényegesebb hiányosságok: a teheneket naponta kétszer fejik, a borjakat természetesen nevelik és az állományt nem látják el megfelelő mennyiségű vizenyős takarmánnyal.

Ezután részletesen beszélt három kérdésről. A fejéssel kapcsolatban elmondta: a tudomány, továbbá a szovhozok és kolhozok gyakorlati tapasztalatai bebizonyították, hogy a tehenek kétszeri fejése megakadályozza a tejmirigyek munkáját. - Mi azt tanácsoljuk - folytatta - hogy a teheneket az ellés utáni napokban naponta legalább ötször fejjék, később pedig a tejjhozamuknak megfelelően naponta háromszor-négy-szer.

/folyt.öv./ TL

/Csernyenko előadása...3.folyt./ Li/Jné/Mk Ie

Csak így tudják fokozni a tejmirigyek munkáját, a tejelválasztást, csak ezzel a módszerrel növelhetik a tehének tejhozamát.

Hogy mennyire így van, arra a hevesmegyei "Dózsa" termelőszövetkezet példáját említette, ahol egyes teheneket márcsak egyszer fejnek naponta. Ezeknél a teheneknél négy liter a napi tejhozam. Amikor a szovjet küldöttek meglátogatták a termelőszövetkezetet, a teheneket már reggel megfejték s csak másnap reggel akarták megint megfejni. Fedorko Julia, a kiváló kárpátukrajnai fejőnő, odaérkezésük után, délben egy órákor megfejté az egyik, naponta egyszer fejt tehenet és attól három liter tejet fejt, vagyis a tehen máris hét liter tejet adott aznap.

- Ha este is fejtek volna - folytatta - akkor az állat egész bizonyosan még három liter tejet adott volna, vagyis az egyszeri fejés mellett adott négy liter helyett, 10 literre fokozhatnák a napi tejhozamot. Amint látják, ezt jelenti a tehének naponta háromszor-négyszeri fejése.

A borjak nevelésével kapcsolatban is beszámolt tapasztalatairól. A magyarországi állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben egyes helyeken 8 napig, legtöbb helyen pedig 3-6 hónapig szopik a borju. A borjak ilyen természetes nevelése mellett a tehének fejése, a tejhozam növelése csaknem lehetetlen. Ezért azt javasolta, hogy a természetes nevelésről térjenek át termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink a mesterséges borjunevelésre, mert a mesterséges táplálás mellett gyorsabban fejlődik a borju és sokkal gazdaságosabb a táplálás. A természetes nevelésnél ezer liternél több tejet is kiszopik a borju egy év alatt, ameddig mesterséges uton 3-500 liter tej elegendő a borju egészséges fejlődéséhez.

A vizenyős és zöldtakarmányozás jelentőségéről szólva hangsúlyozta: bőséges vizenyős és zöldtakarmány nélkül, még nagymennyiségű abraktakarmánnyal sem lehet magas tejhozamot elérni. Az élonjáró kolhozok tapasztalata bebizonyította, hogy a nagy tejhozam biztosítása érdekében a tehenek az istállóasi időszakban naponta legalább 75 kiló vizenyős takarmányt - gyökér-, gumós- és silótakarmányt - kell adni. A kizárólag abraktakarmánnyal etetett állatok könnyen elhízhatnak s ez egyáltalán nem jövedelmező, sőt a tejtermelés csökkenéséhez vezet. Hustermelésre célszerűbb gyorsfejlődésű állatokat, így sertéseket tenyészteni. A szarvasmarha állománynak a lakosság tej- és tejtermék-szükségletét kell biztosítani. Ezért fontos megfelelő mennyiségű vizenyős és zöldtakarmányt adni az állatoknak.

A szarvasmarha állomány fejlesztésével, a tejhozam növelésével kapcsolatban még az állatok gondozásánál, az istállók tisztántartásának fontosságára hívta fel a figyelmet, majd a sertés tenyésztéséről szólt.

/folyt.köv./

/Csernyenko előadása...4.folyt./ Li/Jnémk Ie

Megállapította: sertésállományunk jóminőségű, de a legnagyobb hiányosság az, hogy a kocákat nem szaporaságuk figyelembevételével választják ki. Így aztán nem csoda az 5-6 malacos átlag egy-egy koca után, sőt - mondotta - találtunk olyan termelősövetkezetet is, ahol három malaca volt csak egy-egy kocának.

- ilyen kocákat nem érdemes tartani - folytatta - hanem ki kell őket cserélni. Nekünk az a véleményünk, hogy a nem-szaporakocák kicserélése szaporább fajtákra minden termelősövetkezetben és állami gazdaságban nemcsak lehetséges, de igen fontos feladat.

A sertések takarmányozásával kapcsolatban elmondta, hogy a Szovjetunióban a szovhozokban és kolhozokban a sertések jelentős mennyiségű vizenyőstakarmányt is kapnak szálaskakarmányokkal keverten. A hizlalás első felében, az ugynevezett előkészítő időszakban a szálak- és vizenyőstakarmányok mennyisége az össztakarmány 60 százalékát is elérheti. Az ilyen hizlalásnál a hús- és zsírönköltsége jelentősen csökken. A takarmányozással kapcsolatban a takarmányok helyes előkészítésének fontosságáról is szólt.

- A szovhozokban és a kolhozokban - mondotta - a sertések minden takarmányát gondosan előkészítik. Ez alól csak a zöldtakarmány a kivétel. Az általunk meglátogatott szövetkezetekben és állami gazdaságokban nem láttuk a takarmány gondos előkészítését. Egyetlen egy termelősövetkezetben sem találtunk sertés takarmányt előkészítő konyhát. Ugyancsak hiányos a sertések, malacok, szoptató kocák ellátása ásványi anyagokkal is.

A sertésállomány fejlesztésével kapcsolatban végül - különböző fajták keresztezésére hívta fel a figyelmet. Magyarországi körülmények között - mondotta - véleményem szerint a mangalica és a nagy fehér sertés keresztezése a legelőnyösebb hizlalás módjára.

Ezután a juhállományról szólt. A juhtenyésztés legfőbb hibája - véleményünk szerint - az, hogy a tenyésztőket és az anyajuhokat nem készítik elő helyesen a fedetetéshez és a szabad pároztatás dívik. Ugyanakkor egyes termelősövetkezetekben egészen a pároztatásig fejték az anyajuhokat. Az a nézetünk, hogy a juhtej termelésnek ilyen növelése egyáltalán nem előnyös, mivel a jelentéktelen mennyiségű tej miatt az anyák egy része meddő marad, a szoptatás pedig gyengébb minőségű lesz. Azt javasoljuk, hogy a fedetetés előtt legalább 35-40 nappal előbb fejezzék be a fejést és mind az anyajuhokat, mind pedig az apaállatokat gondosan készítsék elő a pároztatásra. Csak így biztosíthatják a meddőség megszüntetését és így növelhetik az ikerellések arányszámát. Mindehhez döntő segítséget nyújt a mesterséges megtermékenyítés, amit széles körben lehet alkalmazni s ami jelentősen elősegíti az állami gazdaságok és termelőcsoportok juhállományának növekedését. /folyt.köv. 7

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás

1951. október 14.

21 óra 30 perc

/Csernyenko előadása...5.folyt./ Li/Jné/Mk Ia

Az állattenyésztők munkájának fokozott megbecsülésére hiv-
ta fel ezután a figyelmet és azt javasolta, hogy az állattenyésztők
munkájának díjazásánál fokozott mértékben vegyék figyelembe az elért
termelési eredményeket és megfelelően premizálják a kiváló állat-
tenyésztők eredményeit. Végül az állatbetegségek elleni fokozott harc
fontosságáról szólt. Elmondta, hogy egyes termelőszövetkezetekben hehe-
sítőket dolgoztattak, de még egyes állami gazdaságok sem különítették
el gondosan a fertőző betegségeken szenvedő állatokat. Az egyik
állami gazdaságban a beteg kocáktól csupán egy rácsos kerítés választ-
ja el azokat a tényleges állatokat, amelyeket az állami gazdaságok
sertésállományának javítására használnak és amelyeket más állami
gazdaságok rendelkezésére is bocsátanak. Az ilyen hibákat nem szabad
megtűrni. Nálunk, a Szovjetunióban - mondotta - a fertőzött állatok
szigorú elkülönítésével előzik meg a fertőzés továbbterjedését. A
törzstenyésztés szempontjából nem nagyértékű állatokat fertőzöttség
esetén vágóhídra viszik, az értékesebb állatok pedig egy külön gazda-
ságba kerülnek, ahol úgy tartják őket, hogy a fertőző betegséget
ne terjeszthessék tovább.

- Ha a magyarországi állattenyésztést nézzük - fejezte be
beszédét - azt látjuk, megvan már a szilárd alap és minden lehetőség
ahhoz, hogy a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok dolgozói a
Magyar Dolgozók Pártja vezetésével legyőzzenek minden akadályt, amely
az állattenyésztés további fejlődését, az állatállomány gyors növeke-
dését és a termelékenység emelését gátolja.

Az értékes előadás után a megjelent állattenyésztési szakem-
berek, a termelőcsoportok és állami gazdaságok legjobb állattenyésztői
tárták fel problémáikat és kértek azok megoldására választ V.T.Csernyen-
ko főzootechnikustól.

V.T.Csernyenko a kérdésekre válaszolva először is arra hiv-
ta fel a megjelentek figyelmét, hogy igen fontos a téli időszakban
is az állatok jártatása. Ezután a silózásról beszélt. Elmondta, a
Szovjetunióban minden kolhozoknak és minden szovhozoknak pontos silózási
terve van. Ezzerint a terv szerint gondoskodnak a silózásra kerülő
takarmánynövények termesztéséről. Természetes, hogy a silózási terv
végrehajtása is épügy törvény, mint a növénytermesztési vagy áll-
lattenyésztési tervek végrehajtása.

- Volt egy olyan kérdés - folytatta ezután - lehet-e árokban
vagy gödörben silózni, ha nincs megfelelő betonsiló? A mi tapasztala-
tunk az, hogy a legmegfelelőbb, a legjobb a betonsiló. Kétségtelen
azonban, hogy olyan esetekben, ha nincs elég anyag a betonsiló felépíté-
séhez, vagy mint az itteni viszonyok között, ha a fiatal termelőszövet-
kezet még nem tud megfelelő betonsilótornyot építeni, /folyt.köv/

/Csernyenko előadása...6.folyt./ Li/Jné/Mk Ie

akkor a silógödörök, silóárkok is megfelelnek, de természetesen minden terület előszövetkezötnek arra kell törekednie, hogy mielőbb jó betonsilótornyot építhessen.

Egy másik kérdéssel kapcsolatban elmondta, hogy az a kiváló szovjet állattenyésztési specialista, akinek az irányításával a körzeti vagy járási állattenyésztési tervet az illető körzet vagy járás kolhozai és szovhozai telteljesítik, igen magas prémiumot kap mindenekelőtt magáért a terv telteljesítéséért. Ezenkívül ahány százalékkal telteljesítette a tervet a körzet vagy járás, annyszor hét százalékat kapja havi fizetésének prémiumként. Megfelelő premizálási rendszerrel ösztönzik jobb munkára a többi állattenyésztő szakembert és az állattenyésztésben dolgozókat is.

Ezután az élenjárók közötti tapasztalatcseréről, illetve az élenjárók munkamódszereinek terjesztéséről beszélt a feltevésekkel kapcsolatban. Rámutatott, hogy mind a minisztériumokban, mind pedig a körzetekben, járásokban megfelelő szervek gondoskodnak az élenjárók tapasztalatainak széles körben való terjesztéséről. Többek között nagyszámu brosurát adnak ki, amelyekben részletesen leírják a legjobb fejőnők, juhászok, a legjobb állattenyésztők munkamódszereit. Ezenkívül a kiváló állattenyésztők előadásokat tartanak munkamódszereikről az egyes körzetek és járások állattenyésztői előtt. A tapasztalatok terjesztését azáltal is elősegítik, hogy az élenjáró állattenyésztők különböző kolhozokat és szovhozokat látogatnak meg és az ott dolgozóknak bemutatják munkamódszereiket. Máskor viszont a szovhozok és kolhozok állattenyésztői tesznek látogatást egy-egy kiváló állattenyésztő munkahelyén.

Sok kérdés hangzott el a különböző fertőző állatbetegségek megakadályozásáról. Ezekre a kérdésekre is részletesen válaszolt Csernyenko. Elmondta például, hogy a gümökóros tehének borjait csak abban az esetben táplálják anyja tejjel, ha a tejet előzőleg pasztörizálják. A fertőző betegségeken szenvedő anya borjat egy hónót külön tartják az egészséges anyák borjaitól és később is csak kétszeres ellenőrzés után engedik azokat az egészséges anyáktól származó borjuk közé, amikor már meggyőződtek arról, hogy a fiatal állat nem fertőzött.

- Feltettek az elvtársak egy olyan kérdést - mondotta ezután - hogy fel lehet-e használni a beteg állatok termékeit, konkrétan fertőzött tyukok tojásait keltetési célokra, ha a terv teljesítése azt megköveteli? Az én válaszem erre a kérdésre az, hogy nem képzelhető el olyan helyzet, hogy a beteg állatok, a fertőzött állatok termékeivel, nevezetesen fertőzött tyukok tojásaival elősegíthetnénk a terv teljesítését. Ha ugyanis a fertőzött tyukok tojásait keltetjük ki, csak azért, mert mondjuk pillanatnyilag nincs kellő mennyiségű /folyt.öv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1951. október 14.

19 óra 40 perc.

...előadása....7.folyt./ Li/Jné/Mk Ie

egészséges tojás, képzeljük csak el, milyen lemaradást okoz a ter-
teljesítésben és milyen károkat okoz a népgazdaságnak, ha a fertő-
zött tojásból kelt csirkék megfertőzik a többi, az egészséges tojásokból
kelt csirkéket is?

Az értékes előadásért és utmutatásért Hajdu István, a föld-
művelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztályának vezetője
mondott köszönetet. /MTI/

Pótlás

Ie/Mk Ie

Mai B 9.kiadásunk /A Színház és Filmművészeti Szö-
vetség...4.folyt./ második bekezdése után a következő pótlást adjuk:

Ladányi Ferenc ezután több példát hozott fel a sablonos, "ön-
mutogató" színjátszásra. Latabár Kálmán a múlt idők ügye-fogvott
operettjeiben a szerzők sablonosan kómiikus figuráit keménytelen volt meg-
tölteni egyéni humorával. Hivatást végzett ilyenfajta munkájával, mert
ha már a szerzőnek nem volt a közönség felé mondanivalójuk, ő legalább
megneveztette publikumát. De már a "Havasikürt"-ben, ahol az operett
írói magas eszmei tartalommal töltötték meg a tisztartó ellenséges
figuráját - mondotta - véleményem szerint, felesleges Latabárnak a mult-
ban jól bevált eszközait alkalmazni. Az öncélu viccáradatban elvész a
figura igazi lényege. Ennek a nagy művészek ilyen irányu magatartása
szerintem neveltető készségének öncélu önmutogatása.

Mikor Honthy Hanna a "Havasikürt" kulákasszony szerepében
belép a színpadra, először többizben megköszöni a közönség tapsát és
csak azután kezd játszani. Így csak nehezen tud megszabadulni önmagától
- mondotta Ladányi - és csak tetemes idő után válik ismét azzá a kulák
asszonnyá, akit ábrázolni akar.

A színészek sablonos, gépies szokásaival kapcsolatban hozta fe
Uray Tivadar példáját, akinek bizonyos mozgásbeli megnyilatkozásai az
idők folyamán modorossággá váltak. Ezek a sablonok tetszetősek ugyan, de
ha igyekeznek is az átélésre, ezek mögött sokszor mégis eltűnik a lényeg.
Ajtay and or panaszkodott arról, hogy őt csak "negativumokban" ját-
szatják, de Ladányi felvetette a kérdést, gondolt-e már arra, hogy hang-
léjtér- és magatartásbeli modorosságai milyen nehezen elképzelhetők egy
mai pozitív figurában. Ha játszik egy szerepet, vajjon kezd-e kellő-
képen ezek ellen a modorosságok ellen?

xxx

A B 11.kiadás /6.folyt./ utolsóelőtti bekezdése után kérjük
beiktatni: Ilyen diktatórikus rendezőnek tartja Major Tamást. Maga-
tartására jellemző a "Figaro házasságá"-nak próbáit és a "Szent-
ivánéji álom" kezdő jelenetét hozta fel.

20.

B kiadás

1951. október 14.

21 óra 40 perc

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége diszvacsorája a Kínai Ifjúsági Művészegyüttes tiszteletére

i H./Mk/Mk Ie

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége Központi vezetősége szombaton este a Kínai Ifjúsági Művészegyüttes tiszteletére diszvacsorát adott a margitszigeti Nagyszállóban. A diszvacsorán megjelent Dénes István, a DISz főtitkára. Résztvett a diszvacsorán Huan Jen, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete, Frances Damon, a DISz alelnöke, valamint a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség titkárságának tagjai. /TI/

Kínai és magyar fiatalok találkozója

k H./Mk/Mk Ie

Vasárnap délután baráti találkozóra jttek össze a margitszigeti Nagyszállóban a hazánkban tartózkodó Kínai Ifjúsági Művészegyüttes tagjai és több kiváló magyar ifjuniós, fiatal sztahanovista, és DISz-funkcionárius. A magyar fiatalok képviselőit Cso Vei Dasi, a Kínai Ifjúsági Művészegyüttes vezetője és az együttes számos tagja fogadta, majd a két testvérnép fiataljai baráti légkörben beszámoltak egymásnak munkájukról, harcaikról és arról, hogyan tudnak még többet tenni mindnyájunk közös nagy céljáért, a béke megvédéséért. /TI/

/A Színház- és Filmművészeti Szövetség konferenciája....7.folyt.

D/HK/M. Ie

Ladányi Ferenc referátumához előnek Urbán Ernő író szolt hozzá. Hangsúlyozta, az írónak segítenie kell a színészt, hogy minél előbb, hitelesebben formálhassa meg az író által megírt alakot. Adjon át az író minél többet, ha kell, magánbeszélgetések során is, a színésznek saját élményanyagából, amelynek alapján az illető alakot megalkotta. Fontos, hogy az író rendszeresen részt vegyen darabjának próbáján, mert a próbákon nemcsak az író adhat hasznos tanácsokat a színésznek, hanem a színészek is sokat tanulhat, különösen a kezdő drámaíró.

Ezután Major Tamás, a Magyar Népköztársaság Kossuth-díjas kiváló művésze, a Nemzeti Színház igazgatója szólt fel.

Felszólalásában részben vitába szállt Ladányi Ferencnek vele kapcsolatban tett megállapításaival és hangsúlyozta, a rendezőnek igen is néha "diktátornak" kell lennie, ha a darab eszmei tartalmának teljes érvényrejuttatásáról van szó, ha úgy veszi észre, hogy a színész sablonszerű játékkal helytelen irányba viszi a darabot s ezzel homályossá teszi a mű igazi mondanivalóját. Részletesen kifejtette, hogy a Ladányi által felhozott esetekben, a Szentiványi álom, a Figaro házassága rendezésénél, illetve alakításánál épp ez a cél, az eszmei tartalom csorbítatlan kifejezésre-juttatása vezette. /folyt.köv./ TL

21.
B kiadás

1951. október 14.

21 óra 40 perc

/A Színház és Filmművészeti Szövetség konferenciája...8.folyt./
D/HR/M: 1c

Hangoztatta továbbá, egyetért Ladányi Ferencsel abban, hogy a rendezők és a színészek együtt kell alkotni s olyan viszonyoknak kell kialakulnia közöttük, ami lehetővé teszi a való, teremtő ihlet létrejöttét s a színházi előadás gazdagabb, szebb, igazibb lesz akkor, ha a színész is beleviszi helyes, önálló elképzeléseit az előadásba.

Kerekes András, a Rákosi Művek sztáhanovistája a csepeli dolgozók harcos, kommunista üdvözetét toltácsolta a konferencia résztvevőinek. Elmondotta, hogyan nyerte el a sztáhanovista címet, majd így folytatta:

- Eredményeim elérésében a színház, a film és a rádió is nagy szerepet játszott. A szindarabok és filmek nagyon sokszor ösztönző hatással voltak termelő munkánk fokozására, utat mutattak brigádunknak a hibák kiküszöbölésére és arra, hogy a brigád még jobban kifejlessze, összekovácsolja kollektíváját. Segített ebben üzemi csaszatiska-brigádunk is, amely megkritizált bennünket azért, mert nem segítünk eleget az elmaradókon. A kritika után határoztuk el, hogy olyan fiatalokat is bevonunk kollektívánkba, akik eddig még nem teljesítették normájukat.

- Üzemünk fiataljai nevében azzal a kéréssel fordulok a konferenciához, hogy a színház- és filmművészet dolgozói még nagyobb lelkesedéssel, lendülettel folytassák munkájukat s ezzel még több segítséget nyújtsanak munkaszaktályunknak, hogy felemelt öt éves tervünket mielőbb sikeresen megvalósítsuk.

t M/Vi Ungvári László, a Nemzeti Színház tagja a drámai ábrázolás kérdéséről szólva hangsúlyozta, hogy színészeink nagy része még mindig küzd az átkos múlt maradványaival, a régi polgári színjátszás csökevényeivel. Kérte, hogy mielőbb tüzzék napirendre a színésztünetpótlás kérdését is és legjobb művészeink vállaljanak katedrát a Színház- és Filmművészeti Főiskolán.

Ezután Bozóki István, a miskolci Nemzeti Színház igazgatója beszélt azokról a nehézségekről, amelyek a vidéki színészek előtt állnak a még mindig elég gyakori bemutató: következtében és felhívta a vidéki színészek figyelmét, hogy fokozott tanulással, rendszeres önképzéssel igyekezzenek az akadályokat leküzdeni.

Irina Ráchitea^{na} a román szín- és filmművészek nevében üdvözölte a konferenciát. Beszélt azokról a nagyszerű eredményekről, amelyeket a felszabadulás óta a párt és a kormány támogatásával, a szovjet tapasztalatok segítségével ért el a román színművészet s beszámolt azokról a sikeres kezdő lépésekről, amelyeket a most kifejlődő filmgártás terén tettek.

/folyt.köv./ TL

M T Í B E L F Ö L D I H I R E K

B 22. kiadás

1951. október 14.

21 óra 45 perc

/Színház és Filmművészeti Szövetség konferenciája...9.folyt./

t M/vi Mk 10

Gocso Gocsev a bolgár művészek üdvözlését tolmácsolta. Ismertette eddigi eredményeiket, a dimitrovi tanítások szellemében fejlődő bolgár művészet útját. Hangsúlyozta, hogy kívánatosnak tartja a bolgár és a magyar nép művészei közötti kapcsolatok szorosabbá tételét, ami jelentős mértékben járulna hozzá a két nép örök barátságának elmélyítéséhez.

Ezután ebédszünet következett.

A szünet után Képesy József a rádióban fellépő színészek nagyobb elmélyültségének fontosságáról szözl.

Árva János a színészek neveléséről, a Sztaniszlavszkij-módszer széleskörű elterjesztésének fontosságáról beszözl.

Máriássy Félix filmrendező felhívta a figyelmet, hogy a filmgyártásban dolgozó rendezőknek meg kell tanulniok a színészekkel való foglalkozás módszereit, ezért igen hasznos számukra, ha tanulnak a színházi rendezőktől, eljárnak a színházi próbákra. A színészek figyelmét arra hívta fel, hogy a filmet ne tekintsék másodrendű művészeti ágának és filmszerepeikkel foglalkozzanak még lelkiismeretesebben, még behatóbban, érezzék át a film nagy jelentőségét kulturforradalmunkban.

D1/HK/Mk FT Várkonyi Zoltán, a Honvéd Színház főrendezője a többi között a sablonosság kérdésével foglalkozott. Megállapította, hogy a színészek "beskatulyázása", a szerepek kiosztásában mutatkozó ötlettelenség, a kifaposott úthoz való ragaszkodás, a mérész kezdeményezés hiánya a színészeknek új szerepkörökben való kipróbálása terén nagymértékben fokozza a sablonosság veszélyét.

Befejezésül a magyar színészek kiváló képességeiről beszözl. A kiváló színészek és a rendezők jó összeműködése - mondotta - a népi demokrácia teremtette egyszerű körülmények között a magyar színházkultúra új, soha nem látott fellendülését fogja eredményezni.

Peti Sándor, a Nemzeti Színház tagja felszólalásában arra kérte a Szovjetunióban járt szakembereket, minél szélesebb körben adják át színészeinknek a Sztaniszlavszkij-módszer gyakorlati alkalmazására vonatkozó közvetlen személyes tapasztalataikat.

Simon Zsuzsa, a Színművészeti Főiskola Cossuth-díjas igazgatója, szovjetunióbeli tanulmányútjának tapasztalatairól szözl. A moszkvai és leningrádi színházakban látott előadások magas művészi színvonalát említve rámutatott: a szovjet színészek játéklára talán a legjellemzőbb, hogy alakításukban kifejezésre jut az alkotás öröme, a magyar színészek, akik nem engedik eléggé szabadjara alkotó fantáziájukat - mondotta - sokat tanulhatnak a szovjet színészeketől, akik a legfinomabb árnyalatokig kidolgozott, színés alakításokkal gyönyörködtetik közönségüket.

/folyt.köv./

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 23. kiadás

1951. október 14.

21 óra 45 perc

/A Színház és Filmművészeti Szövetség konferenciája....lo.folyt./
Di/Hr/Mk FT 1c

Befojezésül a Színművészeti Főiskola mai helyzetéről beszélt.
- a főiskola - mondotta - még mindig nem foglalja el az őt
megillető helyet. Egyes nagy művészeink más elfoglaltságukra való
hivatkozással visszatartják a főiskola tanári székébe szóló meg-
hívásokat. Művészeink ebben a kérdésben is kövessék a szovjet színésze-
példáját, akik közül a legnagyobbak is megtisztelő kötelelességükne-
kről az új színészgeneráció nevelését.

D/VI Ascher Oszkár, az Állami Faluszínház fődramaturgja a Falu-
színház kérdéseiről beszélt, majd a Színművészeti Főiskola oktató
és nevelő munkájának fontosságára mutatott rá.

Jerzy Toeplitz, a Lengyel Művészeti Akadémia filmesztélyá-
nak vezetője a lengyel művészek üdvözlését tolmácsolta, majd is-
mertette a közelmúltban lezajlott lengyel színház- és filmművészeti
konferenciák tanulságait. Beszámolt a május és június hónapokban
megrendezett lengyel drámai fesztivál eredményeiről, amelyen Lengyel-
országban mintegy 50 színházban 20 új lengyel drámai művet mutatta
be, köztük több olyan kiváló alkotást, amelyeket a Lengyel Köztár-
saság díjával is kitüntettek.

Gábor Miklós, a Nemzeti Színház művésze saját művészi
tapasztalatai alapján vetette fel azt a kérdést, hogyan juthat el a
színész szerepe tökéletes átérzéséhez s hangoztatta: Sztaaniszlavszkij
tanításai nagy segítséget adnak a színészek számára ahhoz, hogyan lehet
tudatos munkával elérni az előadásról előadásra megújuló teljes művészi
átélést. A művészi átélés megvalósulását kell elősegítenie a rendező
és a színész jó együttműködésének is. Meg kell találni azt a módot,
hogyan rendező és színész együtt alkossanak, közös munkával fedjék fel
a szerep igazi értelmét, annak a végső célját, a darabban helyesen
megtalált eszmei mondanivalóval összhangban. A rendezőnek így kell
nevelnie a színészeket az önálló, tudatos munkára. Végül annak fontos-
ságát hangoztatta, hogy a színházban jó kollektív szellem alakuljon
ki, hogy a színészek szeressék, otthonuknak érezzék a színházat. A
színházi kollektív kialakítása nagyon fontos kérdés. Ez a művészi kol-
lektíva álljon mindig egy célnak: a dolgozó nép ügyének szol-
gálatában.

Bodzás Piroska a nagylétszámú DÉFOSZ-szervezet tagjainak üdvöz-
letét tolmácsolta s arra kérte a színház és a film művészeit, hogy
művészi munkájukkal még fokozottabb segítséget nyújtsanak a dolgozó
parasztoknak.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E I

B 24. kiadás

1951. október 14.

21 óra 50 perc

/A Színház és Filmművészeti Szövetség konferenciája...ll.folyt./
M/TK/TK Ni

Molnár Miklós, az Irodalmi Újság szerkesztője a színházi és a filmkritika kérdéseiről beszélt. Kijelentette, hogy a kritikának még igényesebbnek kell lennie a művészek felé, ugyanakkor a művészeknek is igényesebbnek kell lenniük a kritika felé, számon kell kérniük a kritikustól a hibák bírálását, és a dicsőretek egyaránt. Elmondotta, hogy a színész és a rendező között kialakuló vitákban mindig az a döntő, melyikük elképzelései fejezik ki jobban a darab mondanivalóját, a rendező tehát nem nyomhatja el a színész véleményét. A jövőben többet kell foglalkozni a darabok nyelvezetével, stílusával is.

Ladányi Imre a továbbtanulás szükségességével foglalkozott. Felhívta a figyelmet arra, hogy a színész tehetsége egyfajta szerepkörben elsatnyul, változatos szerepek egymásutánjában tovább fejlődik. Ehhez a fejlődéshez kell segítséget nyújtania a kritikának.

Javasolta, hogy a jövőben a Szovjetunió példája nyomán építsék ki a levelezőhálózatot a színházak és a dolgozók között.

Téry Árpád, a debreceni színház igazgatója a tervszerűség fontosságára mutatott és javasolta a rendszeres tapasztalatcserét a vidéki színházak vezetői között.

A konferencia második napjának tanácskozása Ladányi Ferenc válaszával ért véget. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás

1951. október 14.

21 óra 55 perc

Időjárásjelentés

& Mr/Dr. Le

A Meteorológiai Intézet jelenti október 14.-én, vasárnap este 21 órakor:

Hűvös reggel, párás idő.

Az elonyomuló enyhébb tengeri légáramlatok a Földközi-tenger nyugati medencéjének vidékén okoznak esőket. Egyébként Európa felett lezálló légáramlással továbbra is csendes, derült az idő. Hazánkban vasárnap teljesen derült volt az égbolt, a hőmérséklet általában 13-15 fokig emelkedett.

Budapesten vasárnap 21 órakor a hőmérséklet 5 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 774 mm, mérsékelt emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétfőn estig: Kisebb felhőátvonulások, száraz idő. Mérsékelt keleti-délkeleti szél. Hajnali fagyok, a nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek Budapesten: Hétfő reggel mínusz 1 - plusz 1, délelőtt 12-14 fok között. /MTI/

V é g e .

TL